

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Virta tuo, virta vie

Yhteistyöllä ratkaisuja Pylväsojan vesienhallintaan

Riina Rahkila, ympäristöasiantuntija

ProAgria Oulu / Oulun Maa- ja kotitalousnaiset

Nykytila ja näkymiä tulevaisuuteen

- Pylväsoja tyypillinen esimerkkialue (Ette ole yksin!)
- suhteellisen tasaisilla peltoalueilla riittävä maankuivatus on maanviljelyn onnistumiselle olennainen perusedellytys
  - tulevaisuudessa on varauduttava myös kuivuusjaksojen yleistymiseen
- suometsätalous on keskeinen metsätalouden muoto
- puuntuotantoa pyritään lisäämään, mm.
  - hiilensitomisen näkökulmat
  - kasvava biotalouden kysyntä
- suometsätalouden onnistumiseksi pohjaveden pinnan tasoa on aiemmin laskettu ojittamalla turvepohjaisia metsäalueita

Nykytila ja näkymiä tulevaisuuteen

- Pohjois-Pohjanmaalla, mutta myös muualla Suomessa, peltoalueet sijaitsevat tyypillisesti vesistöjen uomien varsilla ja metsäalueet ylempänä valuma-alueella
- metsäalueiden ojitusten seurauksena valumavedet virtaavat nopeasti valuma-alueiden yläosista alaosan peltoalueilla oleviin ojastoihin ja edelleen vesistöihin
- ilmastonmuutoksen myötä muutoksia vesimäärissä ja virtaamisissa
  - äärevöityvät sääolosuhteet
  - sateisuuden lisääntyminen, mutta toisaalta myös pidemmät kuivuusjaksot

Nykytila ja näkymiä tulevaisuuteen

- routaantumisen väheneminen lisää eroosioriskejä
- ilmastonmuutos lisää vesistöihin aiheutuvaa kuormitusriskiä ja vaikuttaa myös maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksiin
- tarpeet uudentyypiselle valuma-alueen vesienhallinnalle korostuvat
- Tavoitteita:
  - vesistöjen hyvä tila tulee ja halutaan taata
  - maa- ja metsätalouden harjoittamismahdollisuudet tärkeinä elinkeinoina on syytä säilyttää

Ratkaisuja vedenpidätyskyvyn parantamiseen

- Pylväsojan vesienhallinnassa on keskeistä löytää ratkaisuja, joilla parannetaan veden pidättymistä valuma-alueelle, erityisesti yläosiin
- Kaksitasouomat / tulvatasanteet ja muut rakenteelliset ratkaisut peltoalueilla auttavat virtaamien ja tietyiltä osin myös tulvien hallinnassa
- Kartoitetaan sopivat kohteet
  - > ***paikallistuntemus on keskeistä, ehdota mahdollisia kohteita!***
- Hyödynnetään uusin tieto
- Otetaan käyttöön alueelle parhaiten sopivat ratkaisut

Putkipadoilla voidaan hallita virtaamia. Kuva R.Rahkila

Käytännön esimerkkejä: Loimijoki

- Loimijoki valuma-alueineen sijaitsee Kokemäenjoen vesistöalueella
- vähäjärvisellä alueella haasteena on veden liian nopea kulkeutuminen valuma-alueelta jokiin ja veden mukana kulkeva kiintoaine ja ravinteet
- Alueen suurimmat vesienhoidon haasteet ovat
  - valuma-alueen heikko vedenpidätyskyky
  - maan eroosioherkkyys
  - hajakuormitus
  - tulvat
  - vieraslaji isosorsimon nopea leviäminen

Käytännön esimerkkejä: Loimijoki

- Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys on laatinut alueelle [Loimijoen pelastusohjelman](#) sekä toimenpideohjelman
- Kunnostustoimien tavoitteena on
  - vesien tilan parantaminen
  - ilmastonmuutokseen sopeutuminen
  - luonnon monimuotoisuuden lisääminen
  - viihtyisä ja elinvoimainen elinympäristö
- Video yhden osavaluma-alueen haasteista ja suunnitelluista toimenpiteistä <https://youtu.be/qOyb4-xagQ>
- Lisää tietoa alueesta ja toimenpideohjelmasta: <https://kvvy.fi/yhdistys/loimijoki/>

Käytännön esimerkkejä: Tyräjärvi

- Taivalkosken Tyräjärven kunnostamiseksi on laadittu koko valuma-alueen kattava kuormitus selvitys sekä toimenpidesuunnitelma
  - Järven valuma-alueella on sekä maa- että metsätaloutta
  - Suunnitelmassa mukana 15 erilaista vesiensuojelurakennetta, jotka parantavat veden laatua ja hillitsevät virtauksia
  - Maanomistajien suhtautuminen pääosin positiivista, otettu mukaan jo suunnittelun aikana
  - Rakenteiden toteutus käynnissä, rahoitusta myönnetty vuosille 2021-2023
  - Kohteista tietoa
<https://www.jokijarvenkylankalastuskunta.fi/category/vesistokunnostus/>

Yhteistyöllä vahva pohja ratkaisuille

- Vesienhallinnan ratkaisujen löytämiseen tarvitaan
    - Yhteinen tavoite ja tahtotila
    - Kaikkien osapuolten osallistumista ja vuorovaikutusta
    - **Hyviä esimerkkejä** ja kokemuksia
    - Toteuttamiskelpoiset ja yhteensovitetut suunnitelmat
      - Sekä pelto- että metsäalueet
    - Rahoitusta toteutukseen
    - ”Palautelaatikko”
      - Miten suunnitellut ratkaisut toimivat; havainnot / seuranta / korjaustoimet tarvittaessa
- > oppia muille!

Kosteikkokohteet rikastuttavat myös maisemaa. Kuva R.Rahkila.